

ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ГРОМАД В УМОВАХ ЦИФРОВОГО СУСПІЛЬСТВА: ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА СОЦІАЛЬНА СФЕРА

**Ізбаш Валентина Миколаївна,
здобувач вищої освіти спеціальності 051 «Економіка»
Миколаївський національний аграрний університет**

Процес цифровізації суспільства та держави вимагає перегляду організаційно-правових підходів до функціонування територіальної громади та здійснення публічного управління на регіональному рівні. Успішність цифровізаційних процесів має прямий вплив на ефективність реформи децентралізації публічної влади в Україні, яка стосується як сукупності, так і окремих сфер суспільного життя [1].

За допомогою активізації процесів цифровізації на рівні окремих територіальних громад можна подолати значну кількість проблем, пов'язаних з організацією функціонування суспільства. Це сприяє досягненню ряду важливих цілей, таких як оперативне ухвалення ефективних управлінських рішень, оптимальне планування розвитку регіону, налагодження електронної взаємодії між суб'єктами владних повноважень та створення баз даних й реєстрів публічної інформації. Умови цифрового суспільства відкривають шляхи для подолання корупційних ризиків та забезпечення реалізації громадського контролю шляхом поліпшення доступності адміністративних послуг [2].

На рівні територіальної громади потрібно активно впроваджувати цифрові рішення для автоматизації проектування соціальних програм та впровадження систем цифрового менеджменту і т.д. Важливо створити цифрову взаємодію між органами влади, бізнесом і науковою спільнотою, виявити їхні потреби в цифровізації і створити умови для широкого застосування цифрових технологій. Також необхідно організувати підтримку стартапів у галузі розроблення та впровадження цифрових технологій через

інформаційну та інвестиційну акселерацію. Важливо зосередити зусилля територіальної влади на швидкій цифровізації управління соціальною галуззю [3].

Основні завдання цифровізації на рівні територіальної громади, як основи для вдосконалення організаційно-правового забезпечення управління розвитком соціальної сфери, включають [4]:

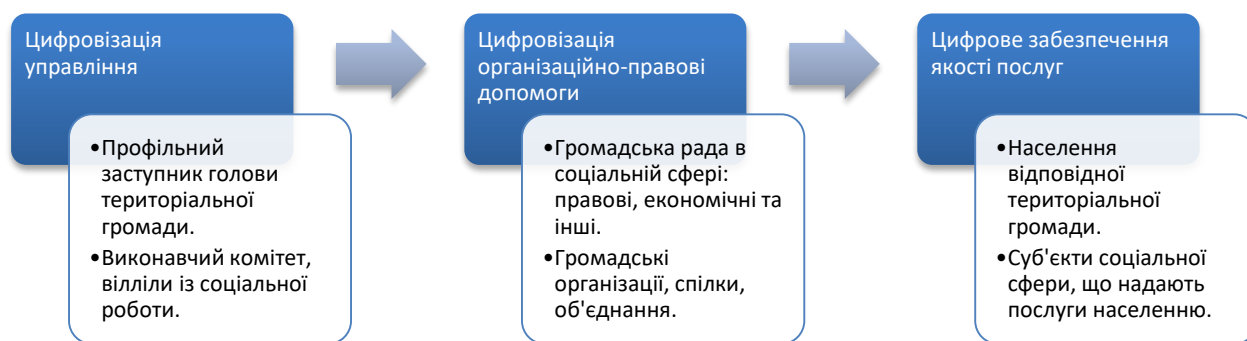
➤ Розробка гнучкої системи правового регулювання цифровізації, що враховує різні аспекти соціальної сфери та використовує громадський актив з використанням цифрових технологій.

➤ Створення інфраструктури для передачі, обробки та зберігання даних, зокрема з урахуванням вітчизняних розробок.

➤ Забезпечення інформаційної безпеки під час передачі, оброблення та зберігання даних, заснованої на вітчизняних розробках, що забезпечує захист особистих інтересів.

➤ Розробка та впровадження наскрізних соціальних програм, що базуються на функціонуванні цифрових технологій.

Також в умовах децентралізації цифровізація можлива тільки за умови об'єднання зусиль і координації діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства, які працюють на розвиток соціальної сфери [5]. В цьому контексті важливо розробити модель цифровізації організаційно-правового забезпечення управління розвитком соціальної сфери на рівні територіальної громади. Модель представлена на рисунку 1.

Розроблена модель управління розвитком соціальної сфери на рівні територіальних громад враховує особливості організаційного та нормативного забезпечення цього процесу. Вона також приділяє увагу потребам населення громади в соціальному розвитку та доступі до якісних послуг. Основною інновацією моделі є використання цифрових технологій для поліпшення якості та ефективності надання соціальних послуг. Це означає, що вона спрямована на впровадження цифрових рішень та інструментів, що спрощують доступ населення до необхідних соціальних послуг, покращують комунікацію між громадянами та органами влади, сприяють ефективному моніторингу та оцінці якості надання цих послуг.

Такий підхід сприяє покращенню соціального розвитку територіальних громад, забезпечує більш гнучкий та ефективний механізм управління, а також підвищує задоволення потреб населення в якісних соціальних послугах.

Таким чином, для ефективного досягнення цілей управління розвитком соціальної сфери на рівні територіальних громад необхідно змінити підхід від усунення поточних проблем до програмно-проектного підходу, який враховує територіально-галузеві особливості та сприяє цифровізації цієї галузі. Потрібно вдосконалювати інформаційно-управлінське середовище, яке підтримує активність бізнесу, громадського суспільства та сприяє подальшому розвитку соціальної сфери територіальних громад. Для досягнення стратегічного розвитку територіальних громад необхідно розвивати цифрове планування та цифрове виконання, що включає цифрове забезпечення нормативно-правової допомоги реалізації програм, проектів та процесів з використанням нових цифрових управлінських технологій.

Список використаних джерел

1. Карпенко А. В. Осьмак А. І. Цифрова технологія "блокчейн" в державному управлінні: сутність, переваги та ризики застосування. Теоретичні та прикладні питання державотворення. 2017. Вип. 21. С. 20-28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2017_21_4 (дата звернення: 07.09.2022).

2. Литвин Н. А., Крупнова Л.В. Діджиталізація як засіб підвищення відкритості, прозорості та ефективності діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо надання електронних послуг. Ірпінський юридичний часопис: науковий журнал. 2020. Вип. 2. С. 69–75.

3. Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. Цифрова економіка : підручник – К. : НАУ, 2022. 200 с.

4. Квітка С., Новіченко Н., Гусаревич Н., Піскоха Н., Бардах О. Демошенко Г. Перспективні напрямки цифрової трансформації публічного управління. Аспекти публічного управління, Вип. 8(4) С. 129–146.

5. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні : наук. доп. /Шевченко О. В., Романова В. В., Жаліло Я. А. та ін. ; за наук. ред. д-ра екон. наук Я. А. Жаліла. – Київ : НІСД, 2020. 153 с.